

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบ้านพักเด็กและครอบครัว เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรบ้านพักเด็กและครอบครัว เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ประกอบด้วย จังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย และจังหวัดบึงกาฬ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง จำนวน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น จากกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมมาจากหนังสือวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร บ้านพักเด็กและครอบครัวเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5
มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร บ้านพักเด็กและครอบครัวเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5
มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานระดับมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานระดับปานกลาง	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานระดับน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานระดับน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างจากหลักแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับแรงจูงใจในการทำงาน
2. ศึกษาเอกสารหลักเกณฑ์ รูปแบบ และวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อรับทราบคำแนะนำข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้รับ
คำแนะนำและข้อเสนอแนะแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง
 6. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจหาความสมบูรณ์ ความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา (Wording) ในข้อคำถาม
เพื่อพิจารณาแก้ไขในแบบสอบถาม (Format) ให้มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้
โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 5 คน
 - 6.1 ดร.ปณิธิ การสมดี อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และการจัดการ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตจังหวัดสกลนคร
 - 6.2 ว่าที่ร้อยตรี ดร.พิศดาร แสนชาติ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการ
จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 - 6.3 นางลัดดาวัลย์ ไชยสงค์ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ
 - 6.4 นางสาววิรัชพัชร์ สนิทศิริวัฒน์ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
 - 6.5 นางสาวเยาวพา ล้อมณรงค์ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
 7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out)
กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย
 8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminate
Power) โดยใช้วิธีหาค่าสัมพันธระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total
Correlation) โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .70 ขึ้นไปไว้ในการวิจัย
 9. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่า
สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach' Alpha Coefficient)
 10. นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 11. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป
- การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามตัวแปร โดยมีเกณฑ์
การพิจารณา ดังนี้
- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามตรงหรือสอดคล้องกับนิยามตัวแปร
 - 0 เมื่อไม่แน่ใจหรือข้อคำถามมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับนิยามตัวแปร

จากนั้นนำมาหาค่าตรงกันของความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence : ICO) (สุนดา แสงวิเชียร, 2551, หน้า 66)

$$\text{โดยใช้สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ตรงกันความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความมุ่งหมาย

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องกัน หากข้อคำถามที่มีค่า .50-100 จะคัดเลือกไว้ และข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่ำกว่า .50 จะพิจารณาปรับปรุงหรือไม่คัดเลือกไว้พิจารณาปรากฏว่าการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยโดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียดความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกลงโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบ ความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ให้ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อนำไปสู่แนวทางการพัฒนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลโดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ ข้อมูล เพื่อพรรณนาข้อค้นพบการวิจัยและทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยแยกสถิติ ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยาย คุณลักษณะส่วนบุคคลของบุคลากรบ้านพักเด็กและครอบครัว เขตพื้นที่ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) สอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประสบการณ์การทำงาน
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน บ้านพักเด็กและครอบครัว เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบ้านพักเด็กและครอบครัว เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนบน 1 ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับการแปลความหมายค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรให้เกณฑ์ ดังนี้

ต่ำกว่า 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำมาก

ต่ำกว่า 0.20–0.39 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ

ต่ำกว่า 0.40–0.59 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง

ต่ำกว่า 0.60–0.79 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง

ต่ำกว่า 0.80 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์สูงมาก

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบ้านพักเด็กและครอบครัว เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 1

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบ้านพักเด็กและครอบครัว เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบ้านพักเด็กและครอบครัว เขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. นางธัญญนันท์ ตันติวานนท์ หัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด
บึงกาฬ
2. นายมงคล ยะภักดี หัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด
หนองคาย
3. นางเยาวพรรณ แซ่มพุดชา หัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด
อุดรธานี
4. นางอัญชัญ หวังระบอบ หัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด
หนองบัวลำภู
5. นายสนธยา ฮวดเจริญ หัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด
เลย

6. นางลัดดาวัลย์ ไชยสงค์ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการพิเศษ
7. นางสาววิรัชพัชร์ สนิทศิริวัฒน์ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ
8. นายจิรภาส อาษาพ้อ นักพัฒนาสังคม
9. นางสาวสุพัตรา อารีรัมย์ นักจิตวิทยา
10. นางสาววรรณวิสา ใจใหญ่ นักสังคมสงเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี